

[Undervisningsministeren]

teter og højere læreanstalter, når vi skulle lave rammebesparelser.

Ved siden af denne generelle politik, som jo ikke er ny – den kendte vi også fra den tidligere regerings tid – er der sket det, at vi i de senere år er begyndt at bevilge ekstra midler til nye perspektivrige områder, midler, som jeg ikke skal sidde og fordele, men som vi lader den højeste sagkundskab her i landet fordele. I øvrigt er disse programmer blevet til efter rådgivning fra den højeste sagkundskab, vi har i landet, og som forhåbentlig er samlet i Planlægningsrådet for Forskningen og de enkelte forskningsråd.

Der har altså været generelle besparelser, men man kan ikke sige, at dem har vi gennemført for derved at tage penge til universiteterne til at fylde i programmerne. Nej, der er en generel bestræbelse, der hedder besparelser, men så har vi af hensyn til forskningen sat ekstra penge af til forskningen, sådan at der alt i alt er tale om de stigende bevillinger, som kurverne i forskningsredegørelsen viser.

En anden påstand, som jeg synes præger visse indlæg, er påstanden om, at forskning ikke kan tåle en vis effektivisering. Den påstand har jeg været inde på. Jeg deler ikke den betragtning, og det er urimeligt at stille det op på den måde, at fordi man befinder sig på et sted, som beskæftiger sig med grundforskning, er der intet, der kan gøres bedre; det vil jeg advare imod.

For det tredje har nogle stillet det op, som om vi nu er ved at genere grundforskningen her i landet ved at udsætte grundforskerne for dette, at de hele tiden skal søge om eksterne midler. Jeg vil gerne oplyse Folketinget om, at kun 14 pct. af midlerne på universiteter og højere læreanstalter i Danmark er eksterne.

I Sverige er det en tredjedel, i Finland er det en tredjedel, i Norge er det 25 pct., i Danmark er det altså kun 14 pct. af midlerne, der er eksterne. Der er altså ikke tale om, at grundforskningen i Danmark nu i særlig grad udsættes for at skulle søge penge. Man kan bare tage til USA, hvis man vil se, hvordan universitetsinstitutter skal søge penge, og dér kan man i øvrigt også se kvalitet, som vi da godt kunne lære lidt af hist og her.

Det er altså ikke rigtigt, at vi har et ansøgningsbureaukrati, at man skal søge om alt muligt her, og at man bruger en tredjedel af

tiden til at ansøge om puljepenge; det er altså en urimelig påstand i betragtning af, at alle de lande, vi sammenligner os med normalt, har langt flere eksterne midler, end vi har.

En tilsvarende påstand er, at puljerne i bevillingssystemet generer universiteterne og de højere læreanstalter, at man skal søge om for meget i Direktoratet. Jeg gør opmærksom på, at disse puljer er meget små sammenlignet med det samlede budget. Jeg gør opmærksom på, at nogle af dem er helt uundværlige. Vi er da nødt til at have puljer til institutioner, som har stigende studentertiltag. Det er også udmærket, at vi har en pulje til apparatur, for det er jo ikke alle institutter og hovedområder, der har lige meget brug for apparatur. Det var da også udmærket, at vi med rektorerne aftalte en stødpudepulje for 1½ års tid siden – den mener jeg heller ikke der var noget galt i – men det ændrer ikke ved, at jeg gerne vil være med til at søge at forenkle dette puljesystem. Det vil jeg meget gerne, og det har jeg inviteret rektorerne til en drøftelse om, og jeg kan love, at jeg vil gøre, hvad jeg kan for, at der kommer noget ud af de drøftelser.

Jeg vil gerne takke fru Jytte Hilden for hendes indlæg; jeg synes, det gav en god start på debatten, og jeg synes også, der var et element af selverkendelse i det, da hun sagde, at oppositionen jo heller ikke havde holdt sig tilbage med hensyn til at oprette cigarkasser til visse bestemte forskningsformål; det er ubestrideligt. Fru Jytte Hilden har også ret i, at vi politikere somme tider skal slå os selv lidt over fingrene, når vi laver den slags, og jeg kan kvittere med at sige, at det utvivlsomt gælder både opposition og regering.

Fru Jytte Hilden nævnte, at regeringens tal for stigningen i forskningsbevillingerne er forkerte. Jeg har oplyst, at forskningsbevillingerne i 1982 udgjorde 1,13 pct. af nationalproduktet, og at forskningsbevillingerne i 1986 nu udgør 1,25 pct. Det bestrider fru Jytte Hilden, men hun kan dog ikke modbevise det, og jeg har med interesse læst det notat, som Socialdemokratiet offentliggjorde i går. Jeg ser til min tilfredshed, at der heller ikke dér foreligger noget modbevis. Man sætter spørgsmålstegn ved det. Jeg skal gerne gå hjem og undersøge disse spørgsmålstegn og se, om vi kan give nogle bedre tal og nogle